

Mohamed hungerstrejkade utanför FN-kontor

– Jag förstår ingenting. Varför har UNHCR strukit mitt namn från listan? Västsahariern Mohamed Hallab sitter i en bil i Algeriets huvudstad Alger och berättar om sin 30 dagar långa hungerstrejk i protest mot flyktingorganet UNHCR:s behandling av honom.

Mohamed Hallab växte upp i den Marocko-ockuperade delen av Västsahara.

– Åren 2003 och 2004 började några kamrater och jag att ordna små fredliga manifestationer för självständighet. Vi hade med oss Västsaharas flagga och visade upp den. Polisen letade efter oss och fick tag på några kompisar. Under tortyren uppgav de mitt namn. Jag bodde ganska långt bort så de kunde inte gripa mig direkt.

– Jag förstod att jag måste fly. Tillsammans med några vänner gav vi oss iväg ut i öknen med bil. När vi var cirka 15 km från den minerade muren, som marockanerna har byggt genom Västsahara, stannade vi och inväntade mörkret. Vi gick och gick. Vi visste att det fanns minor överallt, så vi gick i varandras fotspår. Många människor har dött här på grund av minorna. Många kameler också.

De gick ända till soluppgången. Då hade de passerat sandmurar, en försänkning och taggtråd förutom det minerade området.

– Till slut såg vi en beduin och vi förstod att vi var räddade. Han tog oss till Polisarios armé, som sedan hjälpte oss vidare till flyktinglägren.

Mohamed Hallab har bott i flyktinglägren sedan 2004. Där arbetar han med anhörigorganisationen AFAPREDESA, som kartlägger alla försvunna och fängslade västsaharier.

– Jag är människorättsaktivist och ansvarig för informationen om det som händer i ockuperat område.

UNHCR började 2004 genomföra utbytesbesök mellan ockuperat område och flyktinglägren. Släktingar som inte sett varandra på kanske 30 år, skulle under fem dagars tid få träffa varandra. Sedan var det dags att återvända i FN-flygplanen.

Den marockanska regimen var från början positiv till dessa besök, men när det visade sig att flyktingarna inte alls ville stanna kvar i ockuperat område, var man inte lika förtjust längre. De så kallade ”förtroendeskapande återvändarna” har därför avbrutits många gånger.

Mohamed Hallab skrev omedelbart upp sig på väntelista. Den 27 februari 2011 var det hans tur att få resa iväg från flyktinglägren till ockuperat område.

– Bara några timmar innan planet skulle gå fick jag veta att den marockanska regimen inte ville ha med mig. Mitt namn ströks. UNHCR-representanter sa, att marockansk polis skulle arresteras mig på flygplatsen och att jag därför inte skulle resa.

– Min familj väntade på mig och jag ville åka, men inga nya besked kom. Jag är äldst av mina syskon, min mamma har det svårt och jag ville verkligen träffa familjen. Därför startade jag en hungerstrejk den 7 mars 2011.

I 30 dagar satt Mohamed i UNHCR:s lokal i flyktinglägret och väntade på ett positivt svar. Han åt ingenting och det var mycket svårt för honom.

– Den sista veckan var jag på sjukhus, blodsockerhalten var så låg och jag hade ständig huvudvärk. Jag var hos de västsahariska lä-

Mohamed Hallab hungerstrejkade förgäves utanför FN-kontoret.

karna, UNHCR:s läkare ville jag inte träffa.

– Varför får jag inte träffa min familj? Det enda jag har gjort är att jag har skrivit ”Vi vill ha självständighet”. Varför kan inte UNHCR presentera en lösning?

När jag själv besöker flyktinglägren i december 2011 pågår just ett sådant utbytesbesök. En grupp västsaharier från staden Smara i den ockuperade delen av Västsahara besöker släktingar i flyktinglägret Smara.

Personal från UNHCR finns på plats. De är ganska många, de har en FN-jeep till förfogande och deras uppgift är uppenbarligen att övervaka besöket. Men svara på frågor vill de absolut inte. De hänvisar i stället till kontoret i Rabouni, ett annat av lägren.

Tillbaka i Sverige skriver jag till UNHCR:s kontor i El Aaiún i den ockuperade delen av Västsahara, i Tindouf i Algeriet och i Stockholm för att få deras syn på Mohameds problem. Varför kan de inte skydda Mohamed när han besöker den ockuperade delen?

Ingen svarar.

Text: Lena Thunberg
Bild: Ulla-Karin Karlson